

PROENZI PREMIUM

glucosamini sulfas, chondroitini sulfas

ÚVOD

Látky ze skupiny chondroprotektiv, označované také jako SYSADOA (symptomatic slow-acting drugs for osteoarthritis), se staly součástí současných doporučení pro péči o klouby u pacientů s osteoartrózou. SYSADOA jsou látky s dlouhodobým účinkem, které obsahují komponenty mezibuněčné hmoty chrupavky nebo synoviální tekutiny. Inhibují proteolytické enzymy, podporují syntézu mezibuněčné hmoty, působí protizánětlivě a analgeticky a zpomalují progresi onemocnění. Charakteristický pro tyto látky je pozvolný nástup účinku a přetrvávání účinku po 2–3 měsíce po ukončení jejich podávání. Vyznačují se minimálními nežádoucími účinky, navíc umožňují snížit spotřebu nesteroidních antirevmatik, a tak omezit i jejich nežádoucí účinky. Mezi chondroprotektiva s ověřenou účinností patří glukosamin sulfát a chondroitin sulfát. Kombinace těchto látek je obsažena v doplňku stravy Proenzi Premium (Walmark).

CHARAKTERISTIKA

Přípravek obsahuje dvě látky ze skupiny SYSADOA – chondroitin sulfát a glukosamin sulfát. Chondroitin sulfát tvoří komponentu proteoglykanů, obsažených v mezibuněčné hmotě chrupavky. Strukturální účinek chondroitin sulfátu spočívá ve stimulaci syntézy proteoglykanů, inhibici rozkladu kolagenu, zpomalení zániku chondrocytů a stimulaci jejich regenerace. Chondroitin sulfát stimuluje syntézu kyseliny hyaluronové, která je součástí kloubní tekutiny, ovlivňuje hydrataci chrupavky, a zlepšuje tak její mechanicko-elastické vlastnosti. Protizánětlivé působení chondroitin sulfátu spočívá v inhibici migrace zánětlivých buněk, fagocytózy a uvolňování lyzozomálních enzymů, poškozujících kloubní chrupavku. V terapii osteoartrózy má chondroitin sulfát výrazný symptomatický účinek, který je ve srovnání s nesteroidními antirevmatiky zpočátku pomalejší, ale kolem 6. týdne léčby je účinnost srovnatelná, a navíc přetrvává i po ukončení terapie.

Druhá složka přípravku, glukosamin sulfát, je základní komponentou pro syntézu glykosaminoglykanů. Inhibuje enzymy způsobující při osteoartróze destrukci kloubní chrupavky. Ochraňuje chondrocyty před škodlivými vlivy terapie nesteroidními antirevmatiky. Glukosamin sulfát navíc podporuje ukládání kalcia do kosti. Prostřednictvím inhibice tvorby volných radikálů účinkuje i protizánětlivě. Účinky kombinace

látek obsažených v přípravku přispívají k omezení destrukce kloubní chrupavky a k navození její regenerace, ke zvýšení mineralizace kostní tkáně, významnému zlepšení funkce kloubů, zmírnění jejich bolestivosti a zlepšení funkce. Obě uvedené látky jsou v přípravku obsaženy v dávce, která při dodržení doporučeného dávkování zaručí příjem obou obsažených chondroprotektiv v množství uvedeném v odborných doporučeních pro léčbu osteoartrózy.¹

KLINICKÉ STUDIE

Účinnost chondroitin sulfátu a glukosamin sulfátu byla v posledních letech prokázána v řadě klinických studií.² Ve významné studii GAIT byla u skupiny pacientů s osteoartrózou středního a těžšího stupně prokázána vyšší účinnost kombinace látek tohoto typu (glukosamin chlorid + chondroitin sulfát) oproti monoterapii jednotlivými komponentami.³ Snížení bolesti se projevilo u téměř 80% pacientů této skupiny. Na základě těchto a dalších studií jsou uvedena chondroprotektiva obsažená v odborných guidelines pro pacienty s osteoartrózou kolena a kyčle.^{1,4,5}

POUŽITÍ

Přípravek se užívá k doplnění komplexní terapie osteoartrózy, dále jako doplnění léčby osteoporózy a doplnění terapie u dalších onemocnění pohybového aparátu, např. tendinitidy, myalgií a dny. Podávání je vhodné např. u osob s vrozenými odchylkami vývoje kloubů, u jedinců, kteří nadměrně zatěžují pohybový aparát (těžce fyzicky pracující, osoby s nadváhou, sportovci), dále po úrazech pohybového aparátu (např. zlomeninách), po chirurgických výkonech v této lokalizaci (například operaci menisku) a u osob s rizikovými faktory spojenými s věkem (střední a vyšší věk).

NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY, KONTRAINDIKACE

Přípravek Proenzi Premium je většinou dobře snášen. Zcela výjimečně se může objevit pocit tlaku v žaludeční krajině. Kontraindikací je přecitlivělost na některou z účinných látek, opatrnost se doporučuje u těhotných žen a v průběhu laktace. Je vhodný i pro diabetiky, není určen pro děti do 3 let. Je možné jej kombinovat s nesteroidními antirevmatiky.

DÁVKOVÁNÍ A ZPŮSOB UŽITÍ

Jedna tableta přípravku Proenzi Premium obsahuje 500 mg glukosamin sulfátu a 400 mg

chondroitin sulfátu. Dávkování: dospělí obvykle 3 tablety denně, děti od 12 let 1 tabletu denně, nejlépe po jídle. Při problémech s polykáním je možné tablety púlit či drtit. Přípravek se doporučuje užívat po dobu 3 měsíců, poté podávání přerušit a opakovat 1-2krát ročně.

Literatura

1. Chondroprotektiva v léčbě osteoartrózy. *Farmakoterapeutické informace* 2004(1): 1–3.
2. Owens S, Wagner P, Vangsness CT Jr. Recent advances in glucosamine and chondroitin supplementation. *J Knee Surg* 2004;17:185–193.
3. Clegg DO, Reda DJ, Harris CL, et al. Glucosamine, chondroitin sulfate, and the two in combination for painful knee osteoarthritis. *N Engl J Med* 2006;354:795–808.
4. Jordan KM, Arden NK, Doherty M, et al. EULAR Recommendations 2003: an evidence based approach to the management of knee osteoarthritis. *Ann Rheum Dis* 2003;62:1145–1155.
5. Zhang W, Moskowitz RW, Nuki G, et al. OARSI recommendations for the management of hip and knee osteoarthritis, Part II: OARSI evidence-based, expert consensus guidelines. *Osteoarthr Cartil* 2008;16:137–162.

Další literatura u autorů.

Poznámka:

Statut přípravku: doplněk stravy schválený hl. hyg. MZ ČR. Úhrada z prostředků veřejného zdravotního pojištění: není hrazen. Profil přípravku vypracoval kolektiv autorů vedený MUDr. Pavlem Kostiučkem, CSc. s použitím odborné literatury.

